

*Inspirujemy i wspieramy
rozwój edukacji
dla lepszej przyszłości Pomorzan*

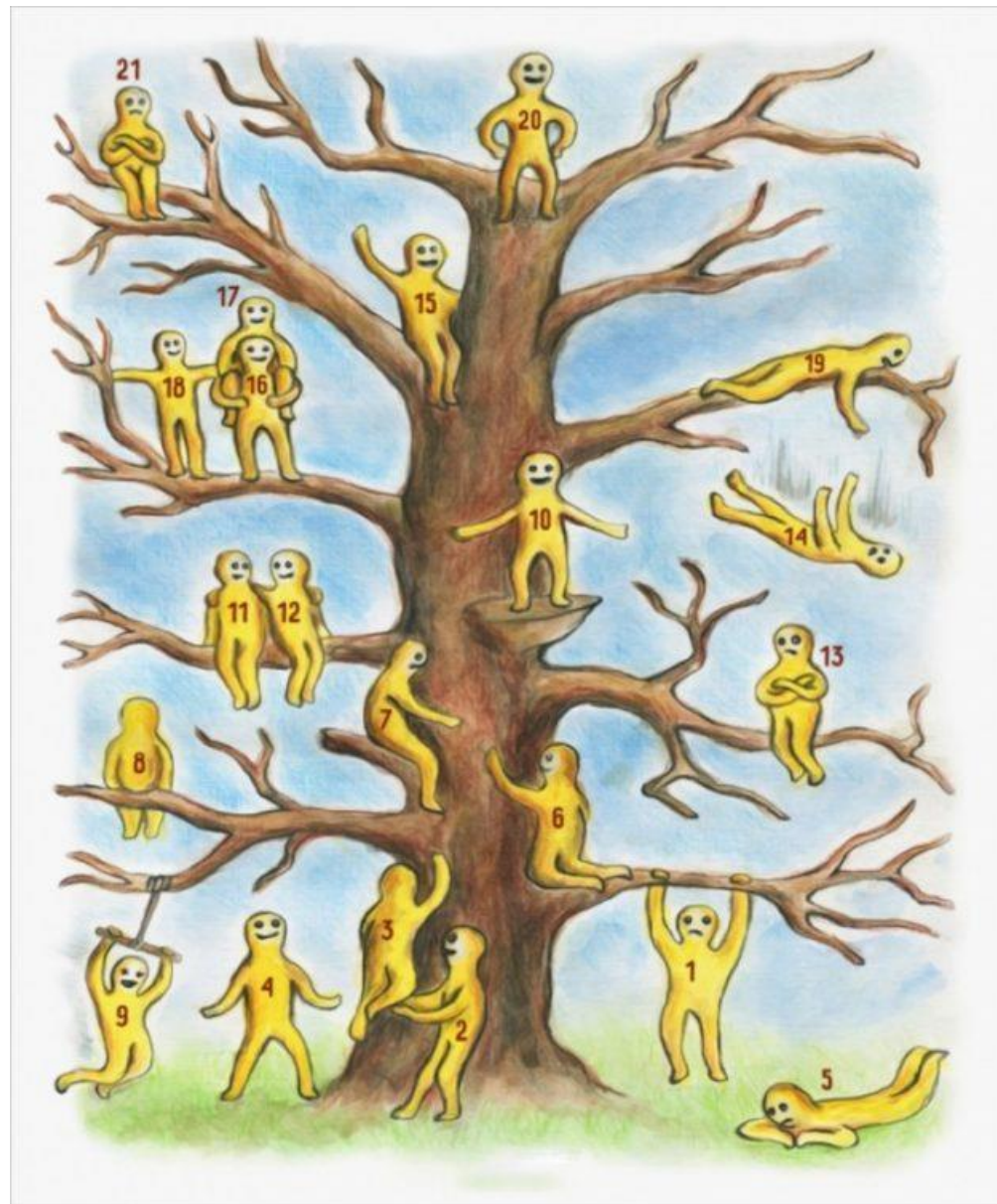
Praca z klasą w procesie włączania do edukacji uczniów z doświadczeniem migracji

Gdańsk, 9 czerwca 2020 r.

**Moje kompetencje
międzykulturowe.
Którą postacią
jestem?**

Blob tree
<https://akademiaducha.pl/test-psycho-emocjonalny/>

ZAGADNIENIA

- Kim są uczniowie odmienni kulturowo?
- Role i zadania wychowawcy w klasie zróżnicowanej kulturowo
- Rekomendacje w pracy wychowawcy
- Pomysły na integrację (lekcje wychowawcze, projekty, ćwiczenia itd.)

CO DAJE
OBECNOŚĆ W
SZKOLE I KLASIE
UCZNIÓW Z
DOŚWIADCZENIEM
MIGRACJI?

CO TO JEST KLASA ZRÓŻNICOWANA KULTUROWO i JĘZYKOWO?

podział klas zróżnicowanych kulturowo ze względu na przynależność uczniów pochodzących:

- z autochtonicznych mniejszości narodowych,
- mniejszości etnicznych, np. *Romowie i Tatarzy*
- mniejszościowych grup wyznaniowych i religijnych, np. *żydzi*
- oraz cudzoziemców i uchodźców.

KIM SĄ UCZNIOWIE ODMIENNI KULTUROWO I JĘZYKOWO?

...MIGRANCI

...zmieniają kraj zamieszkania dla polepszenia warunków życia.

W tej grupie mamy **imigrantów zarobkowych** i **ekspatów**, to słowo, które weszło do międzynarodowego użycia i oznacza **specjalistę, który zdecydował się na czasowy lub stały pobyt za granicami własnego kraju**. Ekspata tym różni się od emigranta zarobkowego, że praca, którą podejmuje, to najczęściej specjalistyczne stanowisko, zgodne z jego wykształceniem lub doświadczeniem.

Emigrant

Osoba, która wyjeżdża z kraju swojego pochodzenia.

Uchodźca

Konwencja Genewska z 1951 roku definiuje uchodźcę jako „osobę, która na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem w kraju pochodzenia z powodu rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej nie może lub nie chce korzystać z ochrony tego kraju”.

Uchodźcy uciekają przed prześladowaniami powstającymi m.in. w wyniku wojen, rewolucji, czystek etnicznych. Często są to osoby lub bliscy osób, które doświadczyły tragicznych wydarzeń, nieludzkiego traktowania (np. tortur), otarły się o śmierć.

• UCHODŹCY
INFO | definicje

REPATRIANCI

Osoby, które znalazły się poza granicami swojego państwa i decydują się na powrót do ojczyzny zorganizowany przed administrację państwową albo inne instytucje publiczne.

Są to osoby, które deklarują swój związek z polskością i którego przodkowie byli narodowości polskiej (co najmniej jedno z rodziców lub dziadków lub doje pradziadków).

(Ustawa o repatriacji z 2000r.)

DZIECI Z RODZIN DWU lub WIELOKULTUROWYCH (WIELOJĘZYZYNYCH)

W latach 1990-2000 liczba małżeństw z cudzoziemcami wyniosła ok. **45 tys.**
A w latach 2001-2012 wzrosła do ok. **66 tys.**

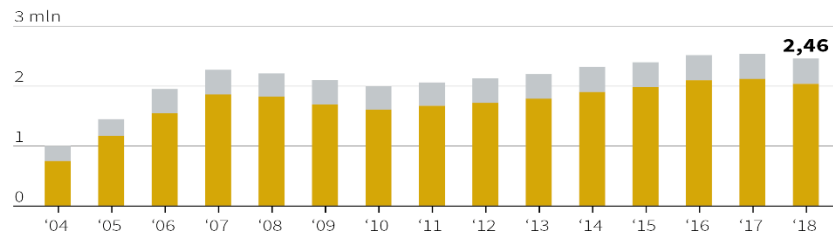
źródło: Dziennik Gazeta Prawna

Polacy na emigracji

W końcu 2018 r. liczba Polaków przebywających na emigracji spadła o 3% rok do roku – podał GUS. Najbardziej znaczące zmiany zaobserwowano w przypadku Wielkiej Brytanii – liczba przebywających tam czasowo polskich emigrantów zmniejszyła się o około 98 tys osób.

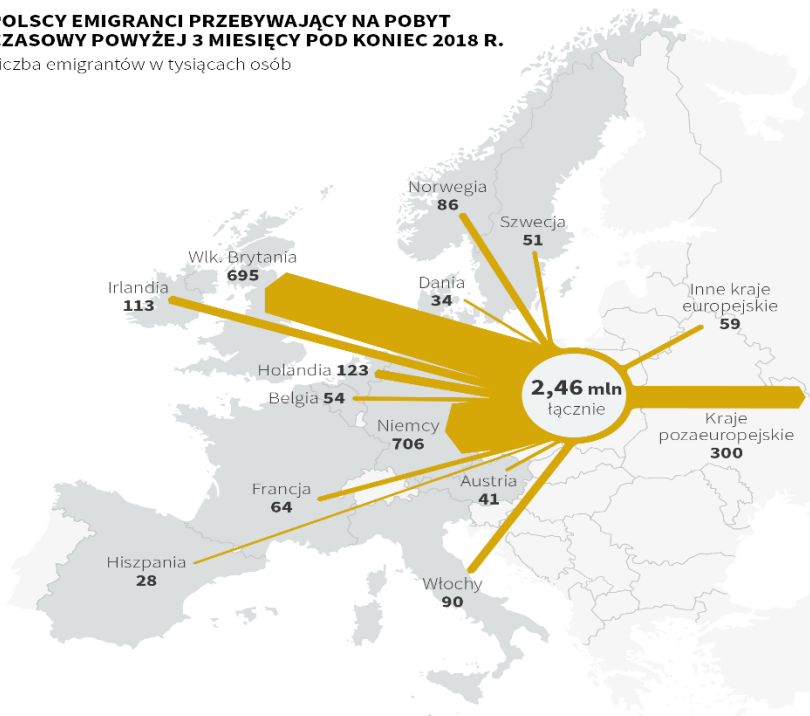
POLSCY EMIGRANCI PRZEBYWAJĄCY NA POBYT CZASOWY* POD KONIEC DANEGO ROKU

Liczba emigrantów w milionach osób ■ w tym w krajach UE

POLSCY EMIGRANCI PRZEBYWAJĄCY NA POBYT CZASOWY POWYŻEJ 3 MIESIĘCY POD KONIEC 2018 R.

Liczba emigrantów w tysiącach osób

Źródło: GUS, dane szacunkowe * dla lat 2004, 2005 powyżej 2 mies., dla lat 2010-2018 powyżej 3

REEMIGRANCI

To osoby, które opuściły Polskę i po latach zdecydowały się na powrót do kraju.

Około **2,5 miliona** Polaków przebywało czasowo poza granicami Polski na koniec 2018 roku –

wynika z najnowszych danych Głównego Urzędu Statystycznego.

To o 85 tysięcy mniej niż rok wcześniej.

<https://www.cen.gda.pl/download/2020-04/3480.pdf>

<https://www.cen.gda.pl/download/2020-04/3482.pdf>

ZADANIA WYCHOWAWCY

- nie wrzucaj wszystkich do tego samego worka, czyli uważaj na **EFEKT JEDORODNOŚCI GRUPY OBCEJ** (H.Tajfel);
- gromadź wiedzę o twoich podopiecznych;
-kształć kompetencje międzykulturowe

http://www.spoleczna.psychologia.pl/pliki/2006_2/Bilewicz_2006_2.pdf

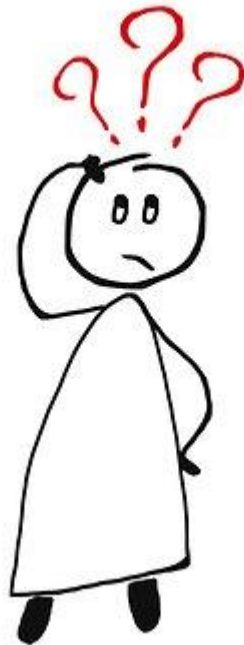
PROPOZYCJE REKOMENDACJI DOTYCZĄCYCH PRACY Z KLASĄ ZRÓŻNICOWĄ KULTUROWO

1.

**DBAJ O ROZWIJANIE
KOMPETENCJI
MIĘDZYKULTUROWYCH**

**– poznawaj kultury uczniów
z grup mniejszościowych**

Czy zdarzyło się Wam interpretować zachowania innych ludzi przez pryzmat własnej kultury?

ROZWÓJ KOMETENCJI KULTUROWYCH MIĘDZYKULTUROWYCH MILTONA BENNETTA

**MYŚLENIE
MONOKULTUROWE**
ETNOCENTRYZM

**MYŚLENIE
WIELOKULTUROWE**

ZAPRZECZENIE

**POLARYZACJA
I OBRONA**

**MINIMALIZACJA
RÓŻNIC**

**AKCEPTACJA
RÓŻNIC**

ADAPTACJA

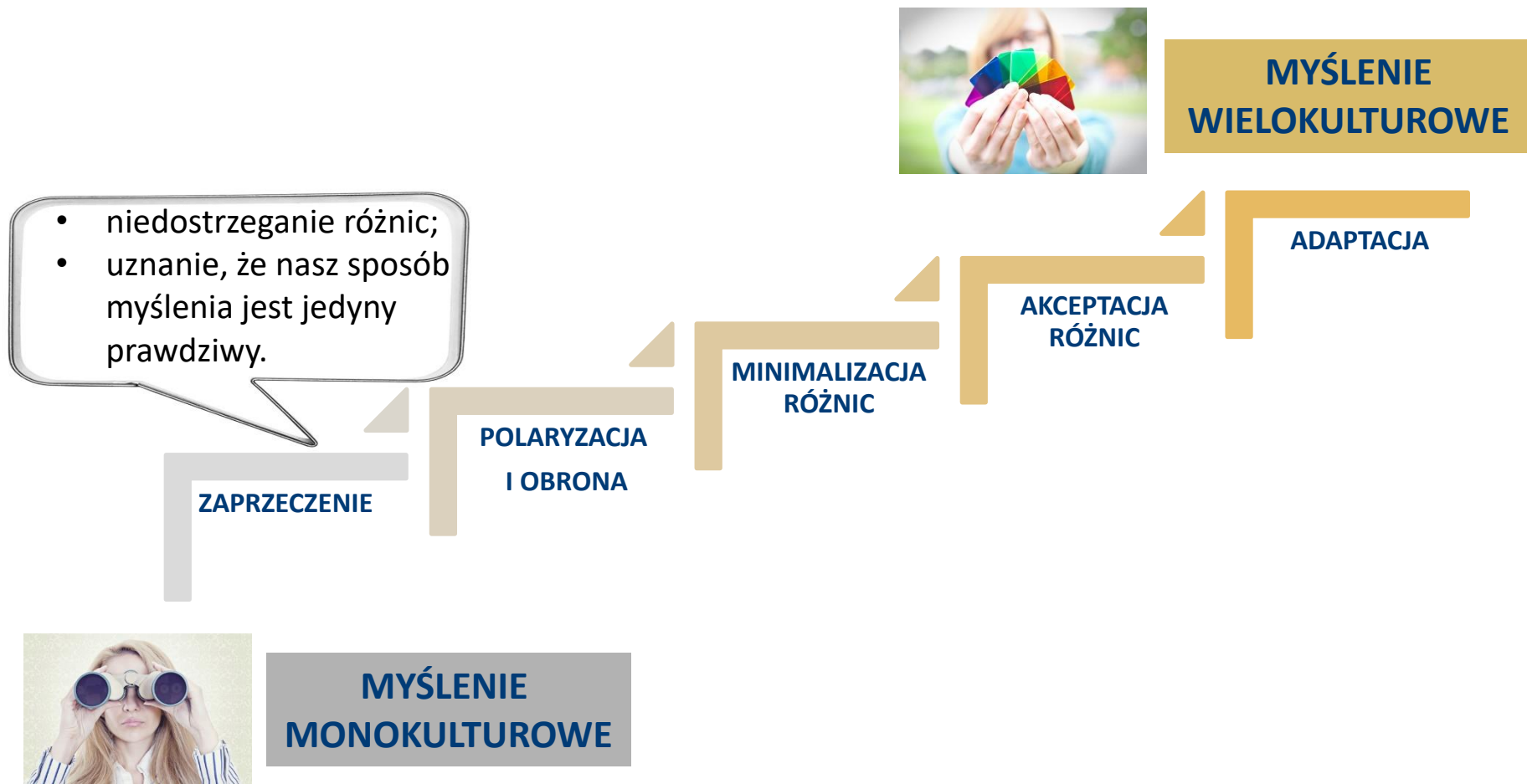
CENTRUM
EDUKACJI
NAUCZYCIELI
W GDAŃSKU

JEDNOSTKA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

ROZWÓJ KOMETENCJI KULTUROWYCH MIĘDZYKULTUROWYCH MILTONA BENNETTA

**MYŚLENIE
MONOKULTUROWE**

ZAPRZECZENIE

**POLARYZACJA
I OBRONA**

**MINIMALIZACJA
RÓŻNIC**

**AKCEPTACJA
RÓŻNIC**

ADAPTACJA

**MYŚLENIE
WIELOKULTUROWE**

CENTRUM
EDUKACJI
NAUCZYCIELI
W GDAŃSKU

JEDNOSTKA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

ROZWÓJ KOMETENCJI KULTUROWYCH MIĘDZYKULTUROWYCH MILTONA BENNETTA

- MY jesteśmy lepsi – WY jesteście gorsi;
- oceniane różnic jako negatywnych i zagrażających;
- to zachowanie jest „dziwne”, MYŚLENIE „nienormalne”, „głupie”.

**MYŚLENIE
WIELOKULTUROWE**

ADAPTACJA

**AKCEPTACJA
RÓŻNIC**

**MINIMALIZACJA
RÓŻNIC**

**POLARYZACJA
I OBRONA**

ZAPRZECZENIE

**MYŚLENIE
MONOKULTUROWE**

- inne kultury są „fascynujące”;
- „ślepotą” barw kulturowych;
- iluzoryczne poczucie wrażliwości międzykulturowej.

**MYŚLENIE
WIELOKULTUROWE**

ADAPTACJA

**AKCEPTACJA
RÓŻNIC**

**MINIMALIZACJA
RÓŻNIC**

**POLARYZACJA
I OBRONA**

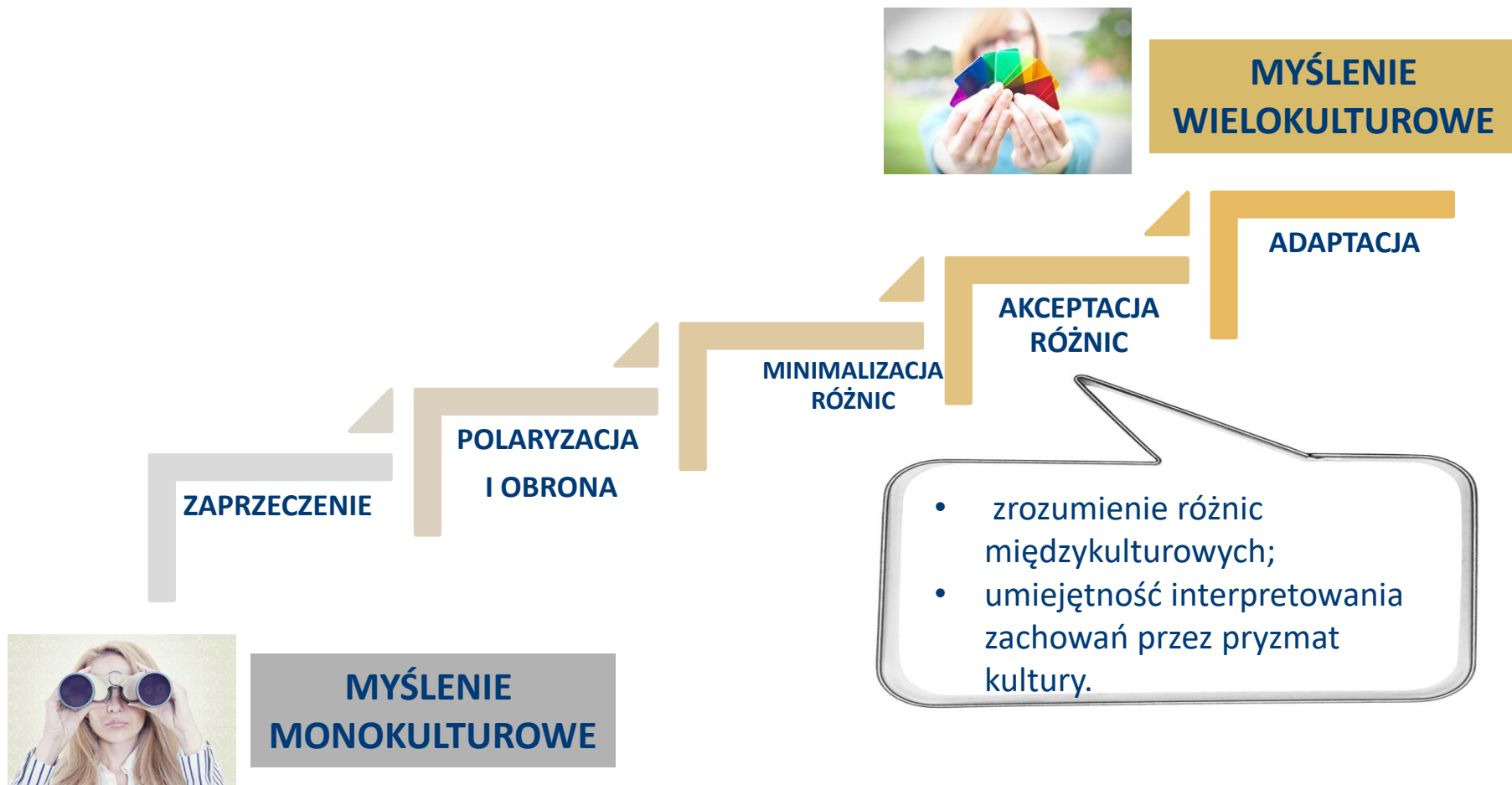
ZAPRZECZENIE

**MYŚLENIE
MONOKULTUROWE**

**ROZWÓJ KOMETENCJI KULTUROWYCH
MIĘDZYKULTUROWYCH MILTONA BENNETTA**

ROZWÓJ KOMETENCJI KULTUROWYCH MIĘDZYKULTUROWYCH MILTONA BENNETTA

GDZIE JA JESTEM?

- umiejętność elastycznej zmiany perspektywy kulturowej;
- dostosowanie zachowania i komunikacji w kontakcie międzykulturowym.

**MYŚLENIE
WIELOKULTUROWE**

ADAPTACJA

**AKCEPTACJA
RÓŻNIC**

**MINIMALIZACJA
RÓŻNIC**

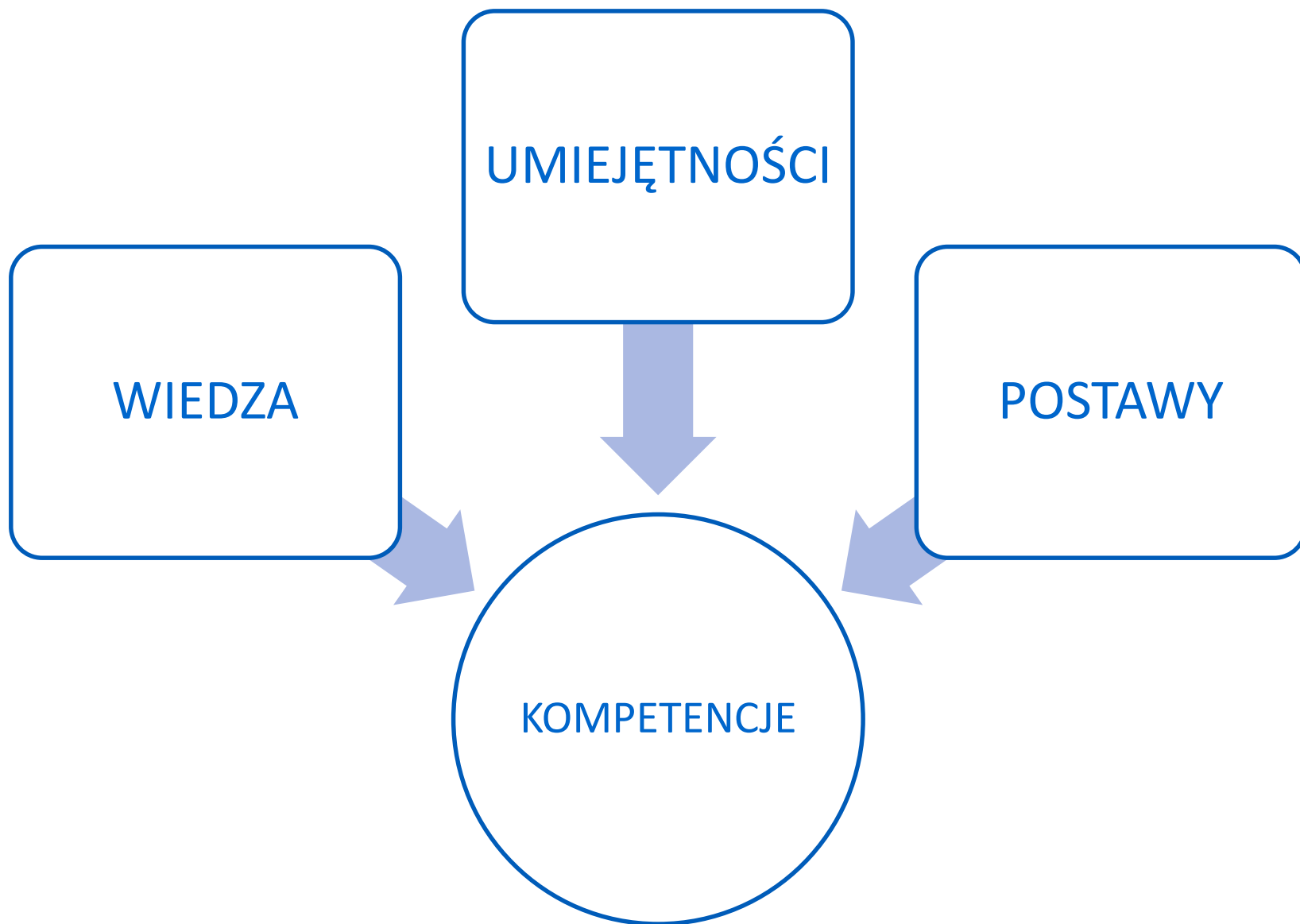
**POLARYZACJA
I OBRONA**

ZAPRZECZENIE

**MYŚLENIE
MONOKULTUROWE**

**ROZWÓJ KOMETENCJI KULTUROWYCH
MIĘDZYKULTUROWYCH MILTONA BENNETTA**

Wiedza:

- wiedza na temat różnych **możliwych nieporozumień w komunikacji** zarówno werbalnej, jak i niewerbalnej: znaczenia słów, tonu głosu czy gestów oraz idąca za tą wiedzą gotowość do wyjaśniania nieporozumień;
- wiedza o **różnorodności kulturowej świata** i naszego bliskiego otoczenia, świadomość tego, jak różnice kulturowe warunkują zachowanie,
- wiedza o **wartościach, normach i ukrytych wzorach kulturowych**;
- wiedza dotycząca **własnych uwarunkowań kulturowych** i ich wpływu na nasze postrzeganie świata i zachowanie oraz świadomość ograniczeń i subiektywności naszych norm kulturowych.

ROLE NAUCZCIELA

EDUKATOR

przekazywanie wiedzy (dane, liczby, fakty, mechanizmy) dotyczące stereotypów i uprzedzeń, informacje o innych kulturach.

**EDUKACJA
GLOBALNA**

ROZMAWIAJMY O UCHODźCACH

<https://globalna.ceo.org.pl/programy/rozmawiajmy-o-uchodzcach/o-programie>

<https://globalna.ceo.org.pl/jezyk-polski/scenariusze-i-gry/dyskutujemy-o-migrantach-i-migrantkach-w-kontekscie-noweli-latarnik>

Umiejętności:

- elastyczność zachowania, **umiejętność dostosowania swojego zachowania do kontekstu kulturowego**, zdolność radzenia sobie w sytuacjach niejednoznacznych i problemowych;
- nawiązywanie i budowanie pozytywnych relacji międzykulturowych**, czyli zdolności komunikacyjne, umiejętność słuchania, zdolność do działania w grupach międzykulturowych;
- umiejętność diagnozowania mechanizmów własnych uprzedzeń**, przekonań i zasad.

Postawy:

- **tolerancja dla niejednoznaczności** – postawa, która pozwala cieszyć się i czerpać z tego, co nieznanne i nieoczekiwane, nieodrzucająca tego, czego nie rozumiemy;
- **ciekawość poznawcza**, chęć uczenia się, poznawania kultur i czerpania wiedzy ze spotkań międzykulturowych, a także podejmowanie wysiłków w celu pogłębienia wiedzy na temat wartości i norm kryjących się za zachowaniem osób z odmiennych kręgów kulturowych;

Autobiografia spotkań międzykulturowych

 OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

Wydział Polityki Językowej

<https://rm.coe.int/autobiografi-a-spotkan-miedzykulturowych/16806bf02f>

2.

**STWÓRZ WRAZ Z DZIEĆMI
KATALOG ZASAD
OBOWIĄZUJĄCYCH PODCZAS
WSPÓLNEJ PRACY**

Przypomnijcie sobie spotkanie z osobą reprezentującą kulturę, która różni się od tej, w której Ty zostałeś wychowany.

**Wyobraź sobie, że jesteś reprezentantem tej osoby.
Zapisz na karteczce narodowość lub/i wyznanie/religię.**

Wskaż kwestie, które są ważne dla tej osoby i mogą stanowić treść kontraktu.

KONTRAKT:

- miejsce dostępne dla uczniów;
- zasady statutu szkoły;
- brak konfliktu wartości.

Role nauczyciela

STRAŻNIK NORM

reagowanie na złamanie norm,
gdy ktoś śmieje się z akcentu,
używa języka wykluczenia np. (ty)
ruski, cyganie itp.

3.

**PRZEJAWIAJ POSTAWĘ
WSPIERAJĄCĄ WOBEC
UCZNIÓW Z MNIEJSZOŚCI**

JAK?

POMYSŁY

1. Pakiet powitalny
2. Wielojęzyczne napisy
3. Lekcja wielokulturowa z „ekspertem”
4. Kaligrafia w innych językach

Ćwiczenie:

Symulowana lekcja w języku nieznanym uczniom.

PYTANIA:

Jak się czułaś/czułeś?

Co by pomogło Tobie w tej sytuacji?

TWORZENIE ATMOSFERY PSYCHOLOGICZNEGO BEZPIECZEŃSTWA

- poznanie potrzeb, gotowość do udzielania pomocy, reagowanie na przejawy dyskryminacji...

WSPIERANIE W POKONYWANIU TRUDNOŚCI SZKOLNYCH

- indywidualizacja nauczania, dostosowanie wymagań edukacyjnych i kryteriów oceniania; preparowanie tekstów, przybliżenie słownictwa specjalistycznego (patrz ustawa o SPE)...

DOSTOSOWANIE

Uczeń i nauczyciel w świecie dwóch języków i dwóch kultur

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

JES-PL®

Małgorzata Pamuła-Behrens, Marta Szymańska

W polskiej szkole

Materiały do pracy z uczniami
z doświadczeniem migracji

PRZEWODNIK

IPS
INSTYTUT
POLONISTYKI
STOSOWANEJ

Uczeń i nauczyciel

w świecie dwóch języków i dwóch kultur

IPS Polonia – O projekcie Wykonawcy Metodyka **Język** Literatura Historia Wiedza o Polsce Linki Kontakt

Język

"W polskiej szkole" wspierane uczniów cudzoziemskich oraz zaktualizowanych i nowych programów (materiały i zadania).
Z projektu współfinansowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w ramach umowy nr MEN/2017/09464/1296.
<http://fundacjareja.eu/przewodnik>

<http://ips.polonia.uw.edu.pl/jezyk/>

<http://fundacjareja.eu/przewodnik-dla-nauczyciela/>

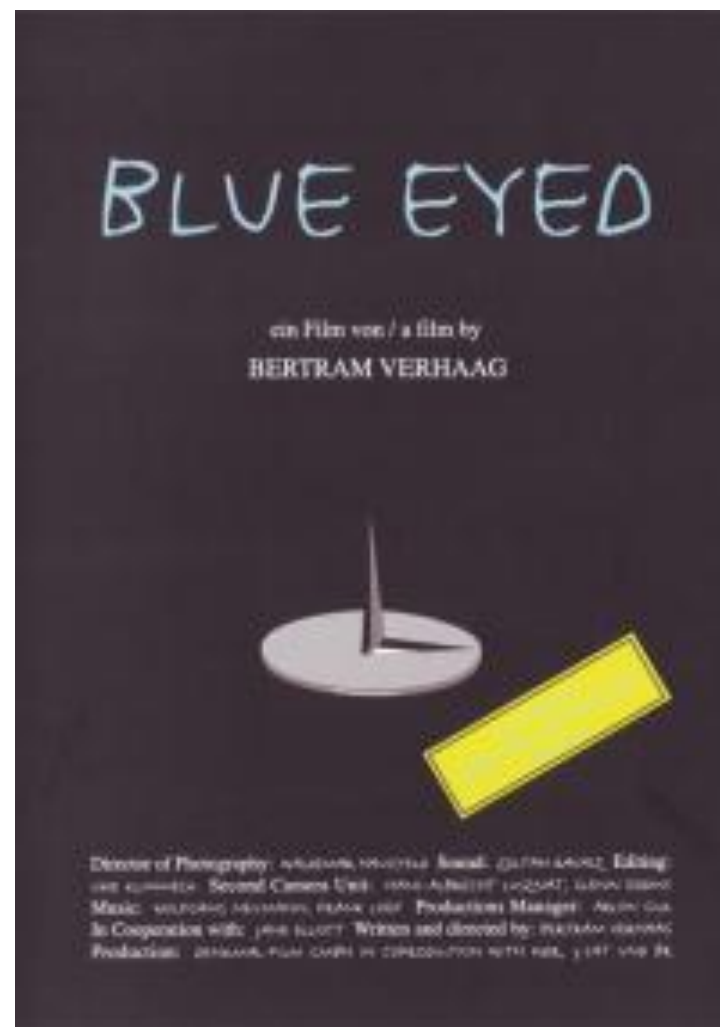
FILM:

45:42-47:44

<https://www.dailymotion.com/video/xwnfv3>

WARSZTATY RÓWNOŚCIOWE

http://www.mowanienawisci.info/wp-content/uploads/2014/04/niebieskoocy_ksiazka.pdf

Nie oceniaj pochopnie, czyli *Na tropie uprzedzeń*

http://www.czestochowa.pl/page/pdf.php?str=7&id=11984&fbclid=IwAR28iOMIDAcH4OPJLJ0Cd_4RKQMjOq4NHW-Ihvq76JA_SmFiL-L69FtBiwM

4.

KORZYSTAJ Z POTENCJAŁU I INICJUJ KOOPERACJĘ W ZESPOŁACH MIĘDZYKULTUROWYCH

KONSEKWENCJE DLA PRACY SZKOŁY

PROBLEM/
ZAGROŻENIE

MOŻLIWOŚCI/
POTENCJAŁ

<http://worldaroundschool.edu.pl/wydarzenia-szkola-otwarty-swiat/>

CO DAJE
OBECNOŚĆ W
SZKOLE I KLASIE
UCZNIÓW Z
DOŚWIADCZENIEM
MIGRACJI?

<https://tiny.pl/793k4>

ZALETY ŚRODOWISKA MIEDZYKULTUROWEGO

1. Wzbogaca szkolną społeczność o nowe elementy kulturowe.
2. Uczy innego spojrzenia na świat i własną kulturę.
3. Zwiększa świadomość własnych uwarunkowań kulturowych i ich wpływu na relacje społeczne.
4. Pozwala nawiązać ciekawe znajomości i przyjaźnie między uczniami i nauczycielami.
5. Integruje nauczycieli do wspólnych działań i wypracowania nowych metod pracy.
6. Stymuluje do nowych poszukiwań w dobywania wiedzy o innych kulturach
7. Zwiększa świadomości dotyczącą stereotypów i kształtuje umiejętności nieulegania uprzedzeniom.
8. Kształtuje umiejętność diagnozowania różnic kulturowych w środowisku
9. Skuteczne rozpoznawania u innych i u siebie symptomów szoku kulturowego.
10. Daje okazję do wypracowania sposobów radzenia sobie z wyzwaniami i pomagania innym (wrażliwość na drugiego człowieka) np. skuteczne rozwiązywanie nieporozumień na tle kulturowym.
11. Kształtuje umiejętność komunikacji, współpracy, dzielenia się wiedzą.
12. Daje okazję do tworzenia środowiska, które czerpie z różnorodności kulturowej, a nie na niej traci (wpływ na innowacyjność).

PRZEZ TRUDNOŚCI DO EFEKTYWNOŚCI

ROLE NAUCZYCIELA

FACYLITATOR (ang. facilitate: ułatwiać)

termin oznaczający wszechstronne wspieranie lub ułatwianie procesu. Nauczyciel - facylitator nie przekazuje uczniom spreparowanej, gotowej wiedzy, lecz wspiera ich wysiłek intelektualny i działania eksploracyjne związane z samodzielnym stawianiem pytań i poszukiwaniem na nie odpowiedzi

FORMY

- tutoring rówieśniczy;
- pomocnik ucznia cudzoziemskiego;
- wspólne przygotowanie prezentacji, prac o tematyce międzykulturowej;
- warsztaty kulinarne, zmagania sportowe, gry symulacyjne;
- ...

„WSZYSZY JESTEŚMY
MIGRANTAMI”

<https://www.gdansk.pl/wiadomosci/poczuj-sie-jak-migrant-bezplatna-gra-dla-szkol-do-pobrania,a,161093?fbclid=IwAR3Wfs7BjQ9Q-v2cJtwHMqILtCQkKikaxkTDOtZ4rw2HLnOrRGO7ujFSyPQ>

Współzależność

Integracja

Sukces

Edukacja

MODEL WISE

Naucz mnie

Uczeń cudzoziemski pracuje w parze z innym uczniem lub w małej grupie (3-4 osoby). Zadaniem cudzoziemca jest nauczenie osoby/osób z grupy jakiegoś trudnego słowa w swoim ojczystym języku. Uczniowie polscy muszą nauczyć się dobrze wymawiać, na kolejnym etapie osoba prowadząca zabawę będzie sprawdzała, jak dobrze potrafią dane słowo wymówić.

Wzmocnienie: kompetencji autoregulacji, koncentracji uwagi, poczucia bezpieczeństwa, przynależności, szacunku, współpracy i zaufania
(*Szkoła integracji międzykulturowej s.14*)

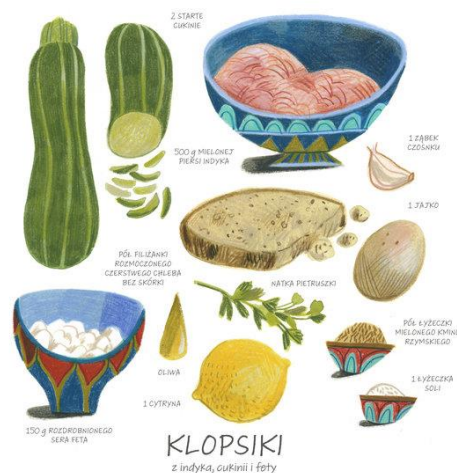
Szkoła integracji międzykulturowej

Model pracy międzykulturowej WISE
i przykładowe scenariusze zajęć
Marta Piegat-Kaczmarczyk, Zuzanna Rejmer, Agnieszka Kosowicz

PFM
FORUM
MIGRACYJNE

MODEL WISE

PIEKARNIK ROZGRZEJ DO 200°C. WLEJ KILKA KROPLI OLIWY NA PATELNIĘ, WRZUĆ CUKINIĘ I PODSMAŻAJ, DOPÓKI NIE ZMIĘKNIĄ. DODAJ SZCZYPTE SOLI, ROZMOCZ CHŁEB W MLEKU LUB WODZIE, A NASTĘPNIE WYCISNIJ NADMIAR PŁYNY. ZMIĄDZ GŁÓWKĘ CZOSNKU I POSIEKAJ DROBNO NĄTKĘ, PIETRUSZKI, MIĘSNE MIĘSO WŁÓŻ DO DUŻEJ MISKI. DODAJ CUKINIĘ, CHŁEB, CZOSNEK, NĄTKĘ, A TAKŻE KMIN, SÓL, JAJKO, FETĘ I SKÓRKĘ Z CYTRYNY. UGNIEĆ WSZYSTKO DŁONIĄ. Z MASY UFORMUJ NIEDUŻE KLOPSIKI NA ROZGRZANĄ PATELNIĘ, WLEJ ZNOWU KILKA KROPLI OLIWY I SMAŻ KLOPSIKI OKOŁO 5 MINUT, AŻ SIĘ ZARUMIENIĄ. NA KRATCE W PIEKARNIKU ROZŁÓŻ PAPIER DO PIECZENIA I WŁÓŻ NA NIM KLOPSIKI. PIECZ 6-7 MINUT. PRZED PODANIEM SKROP KILKOM KROPLAMI SOKU Z CYTRYNY.

„Przy ulicy Ogrodowej 10. Rodzinne przepisy z czterech stron świata” Felicity Sali/ Zielona Sowa 2019

<https://www.cen.gda.pl/serwisy-tematyczne/wielokulturowosc-w-ksiazkach-dla-dzieci-i-mlodziezy,a,8562>

Karta pracy nr 2 kod QR

<https://tiny.pl/7x3gn>

kebab

gazpacho

gnocchi

寿司

вареники

ხაჭაპური
chaczapuri

CENTRUM
EDUKACJI
NAUCZYCIELI
W GDAŃSKU

JEDNOSTKA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

5.

ZADBAJ O MIĘDZYKULTUROWĄ INTEGRACJĘ KLASY

PRZYGOTOWANIE KLASY

REKOMEDACJE

- Pierwszy dzień
- pakiet
- Scenariusz na otwacie

PRZEDSIĘWZIĘCIA

- warsztaty rodzinne:
np. Motanki, czyli słowiańskie lalki dobrych życzeń;
- „Cały świat w naszej klasie” – dzień różnorodności;
- **Baśniowe podróże w różne strony świata**
https://kulczykfoundation.org.pl/media/50915/ed_bs_cale.pdf
- **Wymiany uczniowskie, goszczenie uczniów z innych krajów**
- **Klasowe święta i wydarzenia dla nas ważne...**

ZBUDUJ MOSTY MIĘDZY RÓŻNYMI KULTURAMI
POPRAZ ZAWARCIE PRZYJAŹNI NA CAŁE ŻYCIE

WYPEŁNIJ FORMULARZ APLIKACYJNY

<https://radiogdansk.pl/wiadomosci/item/75764-przyjechali-by-poznac-nasz-kraj-i-obalic-stereotypy-mlodziez-z-zagranicy-odwiedzila-pomorze/75764-przyjechali-by-poznac-nasz-kraj-i-obalic-stereotypy-mlodziez-z-zagranicy-odwiedzila-pomorze>

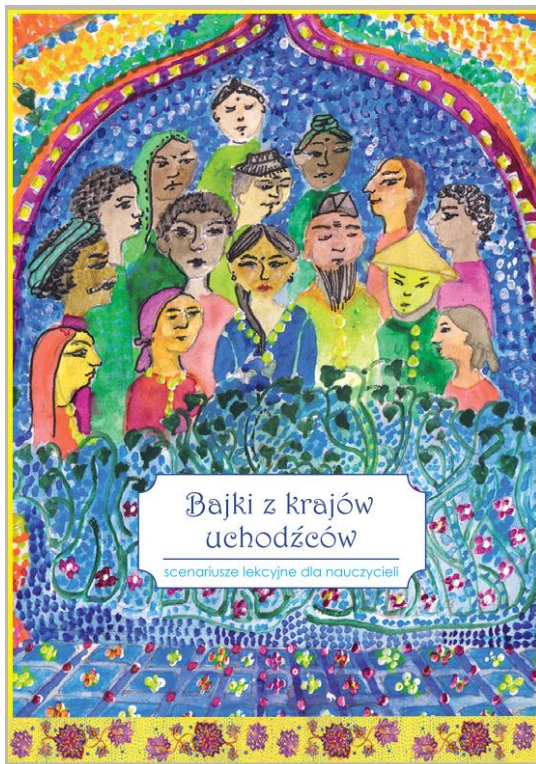

UNHCR
The UN Refugee Agency

Polska

BAJKI Z KRAJU UCHODźCÓW

<https://www.unhcr.org/pl/317-dlanauczycieli.html>

UNHCR
The UN Refugee Agency

Wytyczne dotyczące pracy z dziećmi uchodźczymi zmagającymi się ze stresem i urazami psychicznymi

Więcej materiałów na stronie: [unhcr.org/teaching-about-refugees](https://www.unhcr.org/teaching-about-refugees)

© 2019 UNHCR

CENTRUM
EDUKACJI
NAUCZYCIELI
W GDAŃSKU

JEDNOSTKA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Edukacja międzykulturowa

Od 2006 roku realizujemy projekty edukacyjne popularyzujące wiedzę o kulturach i społeczeństwach świata oraz polskich tradycjach.

Dowiedz się więcej o naszych aktualnych projektach międzykulturowych

Poznaj z nami świat

Zapraszamy w podróż po różnych zakątkach świata. Kliknij na wybrany kontynent

Aktualności

▶ [Czytelnicza podróż](#)

INSPIRACJE

<https://wkreceni.ceo.org.pl/>

<http://miedzykulturowa.org.pl/dla-nauczycieli/scenariusze-zajec/>

<http://jedenswiat.org.pl/cms/13928/publikacje>

<http://www.irse.pl/>

<http://www.irse.pl/wp-content/uploads/2019/02/Moja-podr%C3%B3%C5%BC-scenariusz-gry-symulacyjnej.pdf>

<http://pl.iteproject.eu/index.html>

6.

TWÓRZ Z UCZNIAMI MIĘDZYKULTUROWĄ PRZESTRZEŃ SZKOŁY

POMYSŁY

- prace plastyczne akcentujące elementy różnych kultur;
- wielojęzyczne napisy;
- kalendarz świat i wydarzeń;
- symbole narodowe;
- rubryki w gazetce szkolnej;
- spotkania z cudzoziemcami „Żywa biblioteka”

<http://zywabibliotekapolska.pl/wp-content/uploads/2016/04/%C2%A9-Podr%C4%99cznik-dla-os%C3%B3b-organizuj%C4%85cych-%C5%BByw%C4%85-Bibliotek%C4%99.pdf>

7.

**WŁĄCZAJ RODZICÓW UCZNIÓW
Z GRUP MNIEJSZOŚCIOWYCH
DO DZIAŁAŃ KLASY
ZRÓŻNICOWANEJ
KULTUROWO**

POMYSŁY

- lekcje języka polskiego dla rodziców;
- prezentacja kultur;
- *Dom sąsiedzki*
- *Komitet powitalny*
- Program *ECS Cześć*
- wspólne warsztaty

Jak działać w szkole?

W jaki sposób działać?

Stworzyć **procedury** przyjęcia ucznia cudzoziemskiego do szkoły.

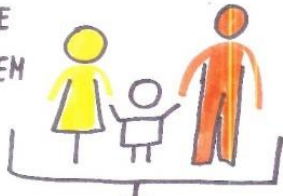
Dokonać **wstępnej diagnozy** wiedzy i umiejętności w języku ojczystym ucznia cudzoziemca.

Pomagać **w integracji ze środowiskiem rówieńczym**.
Wspierać rodziny uczniów cudzoziemskich

Stworzyć warunki do nauczania języka polskiego jako drugiego

Indywidualizować pracę na lekcjach w klasie międzykulturowej, uwzględniając możliwości językowe i potrzeby edukacyjne ucznia cudzoziemskiego

UCZENI i RODZICE Z DOŚWIADCZENIEM MIGRACJI

SZKOŁA → PIERWSZY KONTAKT

DYREKTOR / KA

ZESPÓŁ

DYREKTOR:

- wspiera zespół (rada pedagogiczna, szkolenia, zaznaczenie roli osób);
- monitoruje działanie zespołu;
- aranżuje działania integrujące w silei szkoły;
- poszukuje środków na zakup podręczników;
- podjękuje decyzje o udziale w projektach integrujących (organizacja porządkowej);
- organizuje w szkole i poza nią doskonalenie nauczycieli;
- monitoruje dostawanie wymagań;
- pomaga wychowawcom w rozwiązywaniu problemów międzykulturowych;
- zwraca uwagę na zachowania dyskryminujące.

o doświadczeniu migracji (HSO, szkoła)

NAUCZYCIEL JP2

- BEZPIECZNY START (słowa bezpieczeństwa)
- uczy języka polskiego;
- przekazuje informacje o postępkach wychowawcom i przedmiotowcom;
- pomaga w dostosowaniu materiałów z poszczególnych lekcji???

NAUCZYCIEL PRZEDMIOTU:

- diagnozuje wiedzę przedmiotu;
- dostosowuje wymagania;
- przygotowuje minimalny zestaw wymagań (np. słowa ważne na lekcji, w driale);
- indywidualizuje materiały do pracy, przygotowuje teksty;
- szuka mocnych stron, daje możliwość wykazania się umiejętnościami/wiedzą w klasie;
- akcentuje elementy międzykulturowe;
- dostosowuje formy sprawdzianów wymagań (np. testy z zastosowaniem ikon);

WYCHOWAWCA:

- przygotowuje wspólnie z pedagogiem klasę na przyjęcie ucznia;
- BEZPIECZNY START (oprowadzenie po szkole)
- prowadzi działania integrujące klasę;
- tworzy system wsparcia koleżeńskiego (wspólne odrabianie lekcji)
- observeduje i monitoruje sposób funkcjonowania ucznia w klasie;
- na bieżąco kontaktuje się z jp2
- wprowadza elementy międzykulturowe w sile, prowadzi międzykulturowe lekcje; przybliża uczniom polskimi tradycje innych kultur; zachęca do poznawania polskiej kultury;
- kontaktuje się z rodzicami; aranżuje współpracę między rodzicami; angażuje rodziców w życie klasy;
- rozwiązuje konflikty, zwraca uwagę na dyskryminację;

ASYSTENT:

- współpracuje z wychowawcą;
- bierze udział w zajęciach przedmiotowych;
- tłumaczy w czasie spotkań z nauczycielami;
- przybliża elementów kultury polskiej, wyjaśnianie różnic;
- pomaga w rozwiązywaniu konfliktów;
- pomaga w odrabianiu lekcji;
- przekazuje informacje rodzicom, pośredniczy w kontakcie z nimi;

+ Strona internetowa BAKIEF

- PORTIERNIA
- SEKRETARIAT
- SZATNIA
- NIELOJĘZYZYNE NAPISY

ZADANIA DYREKTORA na początku:

- szuka tłumacza;
- pomaga/zleca wypalenie formularza o przyjęcie ucznia do szkoły;
- organizuje i prowadzi pierwsze spotkanie (WYWIAD, FORMULARZ DYREKTORA SZKOŁY)
- ustalenie zasad kontaktu rodziców ze szkołą;
- pisze wniosek o przywrócenie godzin jp2 i wyrównawczych;
- tworzy zespół (KOORDYNATOR; PSYCHOLOG/PEDAGOG/WYCHOWAWCA; NAUCZYCIEL JP2, ASYSTENT)

PEDAGOG/PSYCHOLOG:

- współpracuje z wychowawcą/asyntentem;
- BEZPIECZNY START
- przeprowadza diagnozę i monitoruje stan psychologiczny uczniów;
- monitoruje postępy;
- kieruje na badania do poradni (szk kulturowy, zachowania depresyjne i agresywne);
- prowadzi warsztaty antydyskryminacyjne, międzykulturowe w klasie;
- kontaktuje się z rodzicami;
- pomaga w rozwiązywaniu konfliktów wynikających z różnic międzykulturowych;

BIBLIOTEKA:

- miejsce bezpieczne;

ŚWIETLICA:

- BEZPIECZNY START
- integracja przez zabawę, sztukę;
- monitorowanie działań dyskryminujących;
- akcentowanie mocnych stron dziecka;
- kontakt z rodzicami;

ZESPÓŁ

NUACZYCIELI

CENTRUM
EDUKACJI
NAUCZYCIELI
W GDAŃSKU

JEDNOSTKA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Kontakt

KILANOWSKA-MĘCZYKOWSKA SYLWIA

Pokój 447

tel. 58 340 41 01

e-mail: sylwia.kilanowska-meczynowska@cen.gda.pl

<https://www.cen.gda.pl/serwisy-tematyczne/migracja>

Masz pytania? Zadzwoń

PLANY NA NOWY ROK SZKOLNY

- W GRUPIE SIŁA, czyli jak zbudować zespół wspomagający uczniów z doświadczeniem migracji
- Cykl *Uczeń z doświadczeniem migracji w szkole*:
 1. *Między wierszami, czyli o komunikacji międzykulturowej*
 2. *Konflikt międzykulturowy*
 3. *Czytanki dla migranta*
 4. ...